

+++ در شورای ملی +++

بیانیه جلسه روز یک شنبه ۹ جوزا

خسته - اگر وزیر موجوده مالیه عذر لنگی پیش کرده و میگوید که چند ماه پیش نمیتواند غله خریداری راجع نماید - پس باید بتو سیم که وزرا ای قبل از ایشان چنگمه میتوانستند؟ این که از دیاد معاشر را بینا ده ۳۲ و بسط برآورده اند - خلاف قانون است زیرا ماده ۳۲ صرف دو خصوص لواح قانونی بوده و آن هم در غیاب شورا است اما اکنون که شورا موجود است هیچ وزیری نمیتواند بین ماده استفاده نموده و امری را با مضای ذات شاهادت برساند - مردم ازین افزودی ها عموماً شکایت دارند زیرا با او این افزودهایها نیز بر دوش خلق تحمیل میشود بهنی برای هوذخم یک جبیره لازم است - اگر غله خریداری از دو شرق و غرب میشدن یک زخم بزرگ التیام می یافتد - اما این گفته سعدی: - چو رهزن خوشبردو سلطان خراج چه اقبال بینی دران تخت و تاج در اینجا صدق میکند - پس اگر ما هر بار را بدش خلق تحمیل میکنیم باید اقلایک با روا از دوسر آن ها برداریم .

سید محمود خان وکیل غزنی - وقتیکه راپور در کمیسیون زمستانی بوزرا پیش شد وزیر مالیه چنانچه همه وکلا شاهد اند بالای ما استهزا کرد (بعضی وکلا دوست است) در حصه این که ما گفتیم که غله خریداری قرار تصویب شورا و تصدید صدر اعظم صاحب دو سال گذشته و نشر اخبار رسمی اثیس باید از دوسر خارق برداشته شود جواب دادند که باید مالیه را سه چند قبول کنید و چون ما این کار را خلاف عدالت اجتماعی و ظلم میدانیم قبول نکردیم زیرا تنها دهقان گناهگار نیست - ما و فقای - کمیسیون ما چند وزیری رحمت کشیده و مدارکی بسیار ۹ میلیون افغانی پیدا کردیم ولی اطلاع نداشتیم

که مبلغ مذکور را به تهیه احتیاجات و از دیاد معاشر شرکت مورین بکار میبرند و درین بازه به کمیسیون اطلاع نیز ندادند (تائید وکلا) پسنه این قسمت پیاپیه اقای غبارا که گفتند که دو صورت اطلاع ما مدارک دیگری تهیه میکردیم تائید میکنم - ولی تا وقتیکه اعلام نشده بود پنه خبر نداشتیم - من هم پیشیت یک وکیل بکا پیشنه موجو ده که همیشه به تصاویر شورا احترام نکرده و بیان پنه خلافی نموده و همواره قانون اساسی و اشکسته و احترام نظیر ان انجام گیرد که ازادی رای را تامین نماید (بقيه در صورت نشکرده و شورا وکلا را مورد استهزا قرار نماید)

اعلام میه حقوق پسر (۴)

اعلام میه حقوق پسر که قبل از ماده ۱۷ آن نشر شده است برای این بوجود آمده که دو مقابل ظلم و استبداد - فشار و تجاوز - خود سری و خود راعی خلق را در هر گوش دنیا صیانت نموده و عبارت از محصله تمام علوم و فلسفه ها و تجارب و مجاهدات پسر بوده و یگانه راهی است که برای علاج بد امتن و اغتشاش در جهان ستجیده شده - زیرا اعلا میه حقوق پسر در مقدمه خود اعلام میکند که اسا سا حقوق انسانی را باید با اجرای قانون حمایت کرده باشد به عنوان اخرين علاج به قیام بر ضد فشار و ظلم مجبور نگردد زیرا محاوره مصروف تند آید پجنک اید را شواهد و استاد تاریخی ثابت میکند .

ماده ۱۸ - هر کس حق دارد که از آزادی فکر و جدا ن و مذهب بهره مند شود - این حق مخصوص ازادی تغییر مذهب یا عقیده و همچنین مخصوص ازادی اظهار عقیده و ایمان میباشد و نیز شامل تعلیمات مذهبی و اجرای مراسم دینی است هر کس میتواند ازین حقوق منفرد یا مجتمعاً بطور خصوصی یا بطور عمومی بخود دار باشد (بعقیده ما این ماده خلاف قوانین اسلامی بوده و شاید افغانستان و سایر ممالک اسلامی با این ماده مخالفت کرده باشند نه باما ده ۱۶ که سالنامه سال ۲۸ دو صفحه ۶۳ خود متذکر میشوده اداره)

ماده ۱۹ - هر کس حق ازادی فکر و بیان دارد حق مذبور شامل آن است که از داشتن نظریات خود بیهوده ضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و اذکار و در اخذ داده از این بتمام وسائل ممکن و بدون ملاحظه موزی از ازد باشد ماده بیستم - اول - هر کس حق دارد از اراده امنیت مجامع و جمیعت های مسالمت امیز تشکیل دهد (گروبات شکیل جمیعت و یا حزب دو افغانستان نیز باسas این تصدیق بین المللی از ازد است) دوم - هیچ کس را نمیتوان مجبر بر شرکت در اجتماعی کرد .

ماده ۲۱ - اول - هر کس حق دارد که در اداره امور عمومی کشور خود - خواه مستقیماً و خواه بوساطت نداشته باشند که از اداره انتخاب شده باشند شرکت جوید دوم - هر کس حق دارد با تساوی شرایط - بمشاغل عمومی کشور خود نا ایل اید - سوم - اساس و مشایع قدرت حکومت - اراده - مزد است - این اراده باید بوسیله انتخاب باشند ایرازگرد که از روی صداقت و بطور ادواری صورت پذیرد - انتخابات باید عمومی و با رعایت مساوات باشند و با رای مخفی یا طریقه نظیر ان انجام گیرد که ازادی رای را تامین نماید (بقيه در صورت نشکرده و شورا وکلا را مورد استهزا قرار نماید)

شد اشته و باید بان‌ها وای عدم اعتماد داده شود (تائید و غلظله ولا) *

محمد طاهر خان وکیل جفتلو — بنده گفتار اقای غبار را تائید میکنم زیرا بحث در ضمایم قانون در صورتیکه به قانون اساسی و تصاویر و سند این ملت احترام نشود سودی تدارد زیرا وزرای موجوده بقانون شکن عادت کوده و ان را نیز هی شکنند در حصه غله خرید اوی سال گذشته شورا بطور قطع فیصله کرد که باید این باور کن شکن از دوش خلق بود اشته شود ولی وزارت مالیه بر عکس امسال بزرخ خلاف تصویب شورا چند ماه اولتر تخصیصیه غله وا — تقسیم میکند و شاید از بعضی ولايات گفته هم باشد لذا وزرا یکبا و دیگر اثبات کرده اند که نه بفیصله شورا اهمیت میدهند و نه مواد قانون اساسی را احترام و رعایت میقاید لهذا من با این وزرا قطعاً اعتماد نداهم — (تائید ولا) *

وئیس شورا — مستله وای اعتماد در قانون ما تاکنون تدقیق نشده که است یا نیست بعض اعضای کمیسیون زمستانی هم مطلع هستند و از هیا نیه صدراعظم صاحبقرار فرموده اقای الفت نیز اطلاع وکلا مظلوم شده است — من تجویز میکنم که دو سه نفر از بین وکلا تحسین شود که بیان صدور اعظم صاحب را با تصویبات شورا مطالعه کرده پندر صدر اعظم و یا کفیل شان بروند و هاتها بقیه تندتا غله خرید اوی مصطل شود — زیرا تا جاییکه ممکن بود دلوا لانشا شورا به مکاتیب مکور این مستله را تخصیص نموده و وکلا میتوانند دو سیه این موضوع را در دفتر شورا مطالعه نمایند محمودی وکیل کابل — چیزی را که وئیس صاحب یگفته شاغلی الفت استناد میکنند و باطل اطلاع وکلا استناد میباشد در سال ۲۸ بوده نه در کمیسیون سال ۲۹ ولی بنده بحیث اعظم و تائید اکثریت وکلا نشروسنی اخبار انبیس عضو — کمیسیون قطعاً ازین موضوع اطلاع نداهم (تائید عمومی کمیسیون) — در حصه وای اعتماد و یا عدم اعتماد به وزرا قانون صویحاً حکم میکند زیرا باساس ماده ۷۶ — قانون اساس وکلا فردا — فردا و کابینه بصورت عمومی در نزد شوراییلی مستول است فلذانیا من این ماده در صورتیکه وکلا شورا ماسا من ماده ۸۰ در خصوص یک وزیر نسوان، ظن پیدا نماید میتوانند تا وزیر وای عدم اعتماد داده وادعا نما یند تا وزیر مذکوره بدیوان عالی پیروده شود جنا نجنه ما بهمن اساس سال گذشته تصویباً تی هم نموده ایم —

این مستله عیناً با سا من ماده مذکور در خصوص تمام کابینه تیز صدق میکند پس من جدا تقاضاً میکنم که باید بکابینه موجوده وای عدم اعتماد نظر متأثید اکثربت وکلا هی حاضر مجلس تصویب گردد — اگر قانون صریحی دو بین همها شناسایی شود قانون نیزیوای این کار کفایت میکند مثلاً در افغانستان پیشتو قوانین مکتبه نبوده و بصورت تمام مسل از مدتها با یقظوف حاکمیت داشتند — میدانیم که قانون اساسی پیز له نا موس ملل محسوب میشود و افراط ملت ها برای حفظ قانون اساسی هزاران ایشان و فدا کاری میقاید ما هم قانون اساسی داریم که در لوبه جوگه ۱۳۰۹ به اجماع یک عدد زیادی از ثما یندگان ملت تصویب شده —

الف — من خیلی متوجهم که رئیس صاحب بایستی دگفته بنده با اطلاع وکلا حکم میکند بنده گفتم که مدارک — مذکور برای وضع غله خریداری از طرف شورا بحکومت پیششود و گفته صدور اعظم صاحب هم در سال ۲۸ بود ولی بهر صورت حتی اگر مدارک مذکوره از طرف حکومت برای ازدیاد معاشرین بشود و عرضه شود باز هم وکلا میتوانند ان را برای وضع غله خریداری از دوش مردم پکار بروند و هیچکدام مانع قانونی وجود ندارد و قوار فرموده رئیس صاحب بستدی برای حکومت شده نمیتواند

ولا یا ت بخدم رعایت قوانین عادی گرفته اند و خود سوا نه هرچه بخوا هند میکنند — علت دوم آینهه بدخشیه این است که وزرا قطعاً با خلق و ملت آشنا شیوه دموشی اس نداوند زیرا همه اطلاع دارند که یئن وزیر با لباس پسیا و عالی و شیک بالای موتر تیز رفت و ساعت ۱۰ وارد وزارت خانه میشود در وزارت خانه از طرف مامورین یا بهترین شنی نوع احترام میگردند و ازان جایمنزل عالی خوشبینی میگردند چنان توجه متول شخص شاغل وزیر صاحب هم با سویه اقتصادی خلق پسیا فرق داشته بل با مدنه توین زندگانی عصر مشابهت و بعضی بر تری دارد لهذا از درد هائیه در نزد یک پیغم — یئن بیرون زن — یک فقیر —

یک دهقان — یک معلم — یک محصل و خلق است اطلاع نداشته و درین جا و نبوده و غمیباشند باقی بسرا خود شان هم جاه است و هم جلال لهذا یاها خبر فرمیشند و یا اعتنا نمیکنند ؟ علت سوم — خدا و نسد، نزدک با وجود اقتدار کامله برای تفظیه کا ثنا مکافات و مجازات و لازم دانسته و گشکار را بد رفع و روز جزا متعوجه شوده و نکو کار را وعده پا داشت بخشیده ولی در مملکت ما مکافات و مجازات وجود ندارد و تا امروز کسی جز غریب و بیجا ره در مقابل جوائم خود محاکمه نگردیده و بجز نرسیده مثلاً : ویس صاحب شورایپوره میفهمند که احتیاج امروزی ما تو صمه زراعت است و احتیاج مذکور از طوف عدهم طبقات و حتی حکومت حسن کودیده و طبق ان (عینی خان) ویس زراعت ما بقه از پول خلق غریب از عرق جبین دهقان و از رفع دست وقت از ازدی خود صحیح استفاده کرده میتوانستیم و شرانت میزیستیم و افتخار میکردم ولی ما اینجا (اشارة بهصالون) کرد تا پلان ترتیب داده و زراعت ما را که در حال اولیه دور شورای ائم نظر باده قانون مصوی نیت داریم ولی حرف و دوستگی با قیمانده نجات بدند و داخل چوکات های ما ازینجا بیرون نمیباید و در خارج شورا از تنقیدات مودم بیجاوه انقدر تکالیف میبینیم که هرگز را شیرین تومسی یا بیم ز ما وقتی از دل خلق می اینیم که با اطراف و لا یا میرویم و ظلم و استبداد حکام را از نزد یک مشاهده میکنیم و میبینیم که همه خلق متعوجه ما بوده و پطرف جانب و کیل خود نگران است و میگردد که شما برای همین هستید که بروید پلو پخوردید ؟ هالا پشنینید ؟ تنخواه بگوید ؟ اگر جنین نیست پس جروا غم ما را نمیخوردید — بمقابل انها جز سکوت و فشار روحی جواب نداریم لیکن وقتیکه اینجا میایم می بینیم از هر طوف موضع پیشویم عرض و جود میکند ۰ ۰ وزرا بتصاویر اعنتا غمی نمایند ۰ ۰ اگر اصوات کیم سودی نمی بخشد ۰ ۰ خلاصه وزرا نه کار میکنند و نه استفاده میکنند و نه شورایی مملکت و قانون اساسی را قابل اعتماد می ندانند و نیست تا چه وسیله مکاری و موافق با وکلای ملت ؟ بحقیقته بنده اولاً وزرای افغانستان فضال ما بشاء بوده هرچه خواسته اند کرده است و هرچه بخواهند میکنند زیرا تا امروز هر وزیر حرف خود را قانون دانسته و کسی حق نداشته که حرفی اشایه چه نوع و صالون نان و غیره چه قسم است ؟ وقتیکه ملت باین نکته متوجه میشود طبعاً ضعف شورا به نظر شان جلوه میکند ۰ (بیه در اتی)

تصحیح — در شماره ۱۱ اعنی آستون آضمون آنایی دهقان — عزت النفس به ضبط نفس تصحیح شود ۰

ویس — مقصد من این نیست که کدام دلیل برای کا بیته پیدا کنم بلکه گفتم که بعضی وکلا اطلاع دارند که مدارک مذکوره برای افزودی معاشر گرفته شده است — تنگو هار خان وکیل مهمتد دره — همه گفته وکلا صحیح و قابل تصویب است — هم ظلم ها و خود سریها در مملکت از همین سبب است که بقانون و تصویبات شورا احتراز از همین نمیشود — حتی اکون ما وکلا شورایی می در نزد خلق قیمتی نداشته و در بازار ها و همه جامد شورا پیلی واشور و ا و مانی میگویند و اگر تصویبات شورا و قانون اساسی و سایر — قوانین در مملکت احترام نمیشود پس ماید همه ما و خصوص گردیم و شورا مسدود شود ۰

نظر محمد خان نو او وکیل مینه — از عرصه که بشووا گرد امده این تا حال به کدام نکته نرسیده ایم — آرزوی که ملت هم نظر بوده های حکومت داشت پیاس انجا مید زیرا آن وحدت بحسب پشورا خلق را امید واو میساخت ولن امور زمانی متساقته دست ملت وابه یخن شورا انداخته حتی در کوچه و بازار ویاست و وزارت — شهر — اطراف ۱۰۰ و نزد یک همه خلق از ما می پرسند که شما وکلا چه کردید و چه میکنید و برای وفع حال زاو خلق چه جا ره پیش میگیرید و چه تصاویر کسر ده و می کنیم — ویس صاحب پیشتر میفهمید که انسان وقتن شرافت متفاوت زندگی میتواند که از ازادی صحیح داشته باشد و از آزادی مشهود که حق فرد بشر است بن بهره نباشد اما ما از آزاد نگداشتند و بمقابل تصاویر و اراده شو و اموانع پیش کردند و گرمه شورایی ملی کارهای مفید میکرد و احتیاجات خلق را تا اندازه وضع و وضع عمومی را به بودی میداد طبیعت را ن و وقت از ازدی خود صحیح استفاده کرده میتوانستیم و شرانت میزیستیم و افتخار میکردم ولی ما اینجا (اشارة بهصالون) دور شورای ائم نظر باده قانون مصوی نیت داریم ولی حرف های ما ازینجا بیرون نمیباید و در خارج شورا از تنقیدات مودم بیجاوه انقدر تکالیف میبینیم که هرگز را شیرین تومسی یا بیم ز ما وقتی از دل خلق می اینیم که با اطراف و لا یا میرویم و ظلم و استبداد حکام را از نزد یک مشاهده میکنیم و میبینیم که همه خلق متعوجه ما بوده و پطرف جانب و کیل خود نگران است و میگردد که شما برای همین هستید که بروید پلو پخوردید ؟ هالا پشنینید ؟ تنخواه بگوید ؟ اگر جنین نیست پس جروا غم ما را نمیخوردید — بمقابل انها جز سکوت و فشار روحی جواب نداریم لیکن وقتیکه اینجا میایم می بینیم از هر طوف موضع پیشویم عرض و جود میکند ۰ ۰ وزرا بتصاویر اعنتا غمی نمایند ۰ ۰ اگر اصوات کیم سودی نمی بخشد ۰ ۰ خلاصه وزرا نه کار میکنند و نه استفاده میکنند و نه شورایی مملکت و قانون اساسی را قابل اعتماد می ندانند و نیست تا چه وسیله مکاری و موافق با وکلای ملت ؟ بحقیقته بنده اولاً وزرای افغانستان فضال ما بشاء بوده هرچه خواسته اند کرده است و هرچه بخواهند میکنند زیرا تا امروز هر وزیر حرف خود را قانون دانسته و کسی حق نداشته که حرفی غیر قانونی وزیر را و نمایند و یا حتی در اطراف حرف کدام نایب الحکومه و حاکم اعلی خود ره گیری و انتقاد مشروع بجمل بیاورد لهذا وزرا دو مکرر نائب الحکومه ها و حکام اعلی دو

خلق و خلق :

باقیه اعلا میه حقوق بشر

شا غلی محمد دین نانی از مینه چه زیبا مینو پسند که بندم (گوایاکه کاپنه ۲۰ ساله و غیر انتخابی و داشت وغیره
یک عمر بد و اتو رسن کار نمودم اما هنوز فهمیده ام که فرمان مستول در دنیا وجود نداشت و قاتونی نیست) همچنان
"صد اور تصریحی" در مورد اجرای پیشکی مامورین رسمیت دارد ماده ۲۲ — هر کس بمنوان عضو اجتماع حقاً مثبت
اجتماعی دارد و مجازات بوسیله مساوی ملی و همکاری شاغلیع از شیر پور خاطر نشان میسا زند — هر کس اه
بین المللی حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی خود
را که لازمه مقام و نفو آزاداً نه شخصیت اوست بارعایت
تشکیلات و منابع هر کشور بدهست آورد : (پاقی درا عنی)
(محمودی)

خواندنیهای خلق : بشنا س ا

بعینک سیاهان بی هیمه بما شر و بونج دم بود نه
برما لوا ن موگل خانگی بافکار شا عربدیوا نگی
که نصوا و کشنود کذ و فتن به پای پیاده و بیمتوی
برندان نیست دو عها های شیخ که گاهی بخل میزند که بینخ
با سبیکه تا دیده دستکاری بخر سبکه در کمکه خیزک زند

به جن و بجن و بجن و بجن

به کی و بکی و بکی و بکی

که گر اعتدالی بود بار کثر ویا ارتجا عیست نصوا و کشن
ویا انتقامی کند رستخیز نپاشد بضمون من جز گریز
(لا غر الشمراء)

خبرهای از انس ششدرک —

خبرهای از انس ششدرک — والاحضر صد و اعظم افغانستان در ۱۵ جون
جانب وطن حرکت مینما پند مک و اصل آبادان شد و هر
تصفیه خانه های نفت بیرقهای ملی ایران افرا شته —
گردید . در عراق و مصونت و کمال سویں و امیخواهند
ملی سازند . ۲۵ نفر جویده نگاران دور پا کستا ن
گفتار گردید — ۲ نفر مامور رسنی برطانیه که یا اسناد
مهم سیاسی فوار نموده بودند به پراگ رسیده اند .

در داخل — محکمه شا غلی صافی بالا خوشرو
گوئید مودیکه خود را در داده بود هنوز از رنج زندگی
خلاص شده شاید بالا بودن قیمت پطرول ازین اشت
که دیگر گرانی تبل و فهمیده و از سرختاندن خود
اشخاص صرف نظر نمایند . طبق اطلاع غیر مصدقه
حا کم بگرامی محمد سورو زام مو مفید را روزه بد هن
در آفتاب بد رخت مصلوب موده (بخته کوده) بیگوند
در ماده ۱۹ قانون اساسی زجر و شکنجه مفروض است پفرما یعنی
ردقا یق اخیر تما ینده ششدرک " مامور مشهور ادر کافی ؟؟
جدا از ۲۵ یا فتفو گهای شرا ایار کرد اورده است . نزد یک
است ناما موری ایام تخلص ویرا اولاد لقفا میلی شود
یعنی ما موری که هر کم مدیر نمیشود هم (آزین چه بهتر)

شاغلیع از شیر پور خاطر نشان میسا زند — هر کس اه
بین المللی حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی خود
را سطه عدم توجه شار و الی در تنوب بر — ترا فیک — آب
رسانی و غیره باهالی شهرخساوه وارد میگردد — همان
قسم اهالی میتوانند از راه محکم عدلی خساوه واوده را
از بلدیه در یافت دارند زیرا بلدیه در مقابل همین تکا لیف
و وظایف محصول اخذ میدار ده هر شهری بود
خود را محفوظ و ثابت میدانند و شوالی بدون توجه دو
وفاه خلق از جهات معتبر حق بخ خذ هیچگونه محصول و ا
ند اوندو وظایف بلدیه که طبق نقشه های همیش فنی بشهر
سازی و اصلاحات دیگر پردازد در " شیر پور " ۵ — ۶ سال
میگردد هنوز تزریع — سرک سروسا پل اب رسانی در ک
ندارد .

نداه خلق — بر حسب وظیفه .
حافظ وظیفه تودعا گفتن راست و بس
در بند ان مها شرکه نشانید یا شنید
صدای شما را بشاروا لی رسانید .

شا غلی ستا و طبیین ا رزو دارند تربیه دیو کراسی از دستان
ها شروع گردند و مسلمین با نظریه مساوات و عدالت اطفال

غريب و جو کین را با حیر پو شان با یک جشم دیده و
رعا پنهان نماید این که از بینوا لا حول گویند و برا یانوا از خارج —
ا متیازی قابل شوند .
قداء خلق — از شروع حیا و مدنی تا امروز هر چه بوده
در دنیا خدمتگاران حقیقی بشر و نوایع از همین طبقه پرهنجه
و خوابه نشین بوجود امده اند ۰۰۰ خا طر جمع باشد .

از قا موس ریا : ششدرک — دوك شش
جنتلمن فرنگی مفلس
محا فظه کار شا هین ترا زو
سقوط و جب خان رای اعتماد
مشادر پیشخد مت

شرح اشتراك
کا بل — ۴۰ افغانی یا لا ته
ولا یا ته — ۴۵ دالو و
خارج — ۵ دالو و
آر تکشماره ۵۰ پول
مطبعه گستاخنداه خلق — کا بل